

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

's-GRAVENHAGE

Zijner Excellentie,
de Minister-President,
Voorzitter van de Raad
van Ministers.

Directie/Afdeling ~~XXXX~~ DIE

Datum: 12 september 1961

Onderwerp: De komende onderhandelingen
tussen de EEG en Groot-Brittannië

Kenmerk: 130762

Foto-no: F-12243/61

TER INFORMATIE VAN DE MINISTERRAAD

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste vraagstukken, welke tot op heden werden besproken in verband met de komende onderhandelingen over de toetreding van het Verenigd Koninkrijk tot de EEG. Voorzover mogelijk zal ten aanzien van elk der vraagstukken worden weergegeven wat de tot nu toe ingenomen standpunten zijn van de verschillende regeringen van de Lid-staten.

1. Onderwerp van de onderhandelingen.

Alle Lid-staten zijn het er over eens bij de toetreding van Groot-Brittannië de politieke en economische doelstellingen van het EEG-verdrag te handhaven en dat aan de bevoegdheden van de instituten van de Gemeenschap niet mag worden getornd. Een oplossing zal moeten worden gevonden voor een aantal technische verdragswijzigingen, samenhangend met de werkwijze en de samenstelling van de instellingen. Voorts zullen een aantal beperkte verdragswijzigingen of aanvullingen mogelijk zijn, zoveel mogelijk van een tijdelijk karakter, met het oog op de betrekkingen tussen Engeland en het Gemeenbest. Italië voorziet op dit punt voor ieder Commonwealth-land produktsgewijze studies.

De Fransen hebben gesteld, dat zij gaarne een document van Engelse zijde zouden willen hebben bij het begin van de onderhandelingen, inhoudend de Engelse wensen. Van Engelse zijde zal men zeker niet bereid zijn een dergelijk document ter tafel te leggen in verband met de vrijwel zeker te verwachten kritiek hierop, zowel van de zijde van de Gemeenbest-landen - die de Engelse wensen

- zeer -

zeer waarschijnlijk te vaag zullen vinden - als van de zijde van de EEG, welke de wensen wel te specifiek en te vérgaand zal achten.

2. De betrekkingen met de andere Europese landen.

Algemeen bestaat overeenstemming over de noodzaak, dat in eerste instantie moet worden onderhandeld met Groot-Brittannië en dat eerst voor de fundamentele problemen van deze toetreding in grote lijnen een oplossing moet zijn gevonden. Daarna zullen de reële onderhandelingen met andere kandidaten voor toetreding kunnen volgen. Landen welke om associatie hebben verzocht komen eerst daarna aan de orde.

Bijzondere moeilijkheden zijn opgeworpen door het verzoek om toetreding van Ierland. Van Duitse zijde is de wens uitgesproken Ierland te associëren in verband met de relatieve onderontwikkeldheid van dit land, alsmede omdat Ierland geen lid van de NATO is. Ook Italië is van mening, dat slechts die landen kunnen toetreden, welke als politiek en economisch homogeen met de Zes kunnen worden aangemerkt, d.w.z. tenminste ook NATO-lid zijn. De indruk bestaat, dat ook van Franse zijde dit standpunt wordt gesteund. Van Nederlandse zijde is het standpunt ingenomen, dat het wenselijk is op dit ogenblik nog geen beslissing ten aanzien van Ierland te nemen noch in positieve, noch in negatieve zin en dat hierover met name met de Engelsen van gedachten zou moeten worden gewisseld.

3. Organisatie van de onderhandelingen.

De Benelux opvatting is dat, conform art. 237 EEG, de zeven Lid-staten onderhandelen. Daarbij is het noodzakelijk, dat de Zes hun standpunten zoveel en zo goed mogelijk tevoren coördineren. In deze conceptie past een algemeen permanente voorzitter van de conferentie. Onze kandidaat hiervoor is de heer Spaak. Als voorzitter zou hij tevens als "conciliateur" kunnen optreden bij belangrijke meningsverschillen of conflicten tussen een of meer EEG-landen en de Engelsen. In deze conceptie is het vrij onverschillig wie de voorbesprekingen van de zes EEG-Ministers voorzit. Ook kan men zeer wel ad hoc een woordvoerder van de Zes aanwijzen; dit hoeft niet persé de conferentie-voorzitter, de heer Spaak, te zijn.

Voorts zou deze conferentie-voorzitter ook voorzitter zijn van een eventueel in te stellen groep van plaatsvervangers.

Van Italiaanse en Duitse zijde wenst men de onderhandelingen een duidelijk bilateraal karakter te geven; de Zes enerzijds, Engeland anderzijds. In de delegatie van

de Zes zouden dan vertegenwoordigers van de Lid-staten en een vertegenwoordiger van de Commissie zitting nemen. De Zes zouden steeds één woordvoerder moeten hebben. Deze zou men ad hoc kunnen aanwijzen; men zou ook een vaste woordvoerder kunnen aanwijzen. Deze constructie geldt zowel voor de onderhandelingen op ministeriëel als op ambtelijk niveau.

De Franse delegatie heeft nog geen definitief standpunt ingenomen. Men wil gaarne een tegenstelling tussen de bilaterale c.q. multilaterale conferentie vermijden. Voorts meent men van Franse zijde, dat zeker op ministeriëel niveau alle betrokken Ministers het woord moeten kunnen nemen. Zij willen dus soepel zijn ten aanzien van de gemeenschappelijke woordvoerder.

Terwijl van Franse en Benelux zijde dus voorkeur voor een soepele procedure bestaat, omdat men het niet reëel acht, dat op ministeriëel niveau steeds vijf Ministers zullen zwijgen - en zulks ook op het niveau van de plaatsvervangers niet aantrekkelijk moet worden geacht - wensen Italië en Duitsland te voorkomen, dat EEG-vertegenwoordigers verschillende dingen zeggen.

Vijf van de zes EEG-landen willen aan de Commissie, als hoedster van het Verdrag, een wezenlijke rol toekennen als adviseur bij de onderhandelingen. Tot nu toe staat men van Franse zijde hiertegenover afwijzend. De Commissie zelf schijnt zo ver te gaan, dat zij er voor pleit, dat de Commissie de onderhandelingen zou moeten voeren c.q. als woordvoerder van de Zes zou moeten optreden.

4. Plaats van de onderhandelingen.

Vijf van de zes landen hebben zich om technische en politieke redenen uitgesproken voor Brussel. Frankrijk is hiermee nog niet akkoord.

5. Secretariaat.

In de bilaterale conceptie heeft elke onderhandelingspartij uiteraard een eigen secretariaat, waarbij dat van de EEG. zou kunnen worden vervuld door een speciale groep ambtenaren uit het Secretariaat-Generaal van de Raad van Ministers. In de conceptie van de Benelux landen kan een ad hoc secretariaat worden gevormd, doch behoeft ook tegen een dubbel secretariaat geen bezwaar te worden gemaakt.

6. Aanwezigheid derde landen.

Hoewel dit punt niet uitvoerig is besproken, is de indruk dat men in het algemeen niet bereid zal zijn waarnemers van derde landen, het Gemenebest of de EFTA toe te laten tot de onderhandelingen.

7. Het betrekken van Engeland bij de werkzaamheden van Brussel

Van Engelse en ook van Deense zijde is grote belangstelling getoond om zo spoedig mogelijk te worden betrokken bij de werkzaamheden in Brussel, met name waar deze betrekking hebben op het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de politiek ten opzichte van Afrika. Voorts hecht men er van Engelse zijde ook veel belang aan te kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van de vaste commissie in Parijs, welke de conferentie van Regeringshoofden voorbereidt.

Tot op heden is hierop door de Zes nog niet gereageerd. De algemene opinie is dat, naarmate de onderhandelingen vorderen en kans op succes redelijkerwijs verzekerd lijkt, een procedure moet worden gevonden om de Engelsen en anderen op de hoogte te houden van de werkzaamheden in Brussel en Parijs en hen eventueel ook in de gelegenheid te stellen bepaalde opmerkingen te maken.

DE STAATSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

w.g. H.R. van Houten